

O D L U K E

A/ Odluke domaćih sudova i arbitraža

VIŠI PRIVREDNI SUD N.R. HRVATSKE u Zagrebu, 30. X. 1957.
III. S-989/57-20. Vijeće: Rihtman, Rastovčan, Kokić.

Primalac tereta je aktivno legitimiran za zahtjev za naknadu štete prema lučkom skladištaru. - Lučki skladištar je dužan da ima osnovno tehničko znanje o manipulaciji robom.

Brodar je u luci odredišta predao, nakon prijevoza i iskrcaja, lučkom skladištaru u pohranu nekoliko autobusa, dok ih primalac ne preuzme. Prilikom preuzimanja primalac je utvrdio, da su neki autobusi oštećeni zbor toga, što se nije iz hladnjaka ispustila voda i ona se u njima smrznula zbog pada temperature. Primalac tuži lučkog skladištara za naknadu štete.

Skladištar je istaknuo prigovor promašene pasivne legitimacije, jer da nije u ugovornom odnosu s tužiteljem, već jedino s brodarom. Sud je odbio taj prigovor s obrazloženjem, da je to ugovor u korist trećega t. j. primaoca, i da je objema strankama (skladištaru i brodaru) poznato, da će se treći javiti kao nosilac vlasničkih prava u odnosu na teret, koji je uskladišten. Skladištar je dužan predati teret primaocu, kad mu ovaj predoči ispravu "bez zapreke", koju izdaje brodar u zamjenu za teretnicu. Budući da se predajom teretnice prenose i vlasnička prava, imalac teretnice, odnosno u ovom slučaju imalac isprave, koja teretnicu zamjenjuje, ima pravo ne samo da traži predaju tereta nego i da vrši sva vlasnička prava, pa tako i da traži naknadu štete.

Zahtjevu tužbe udovoljeno je i meritorno. Sud je stao na stanovište, da je osnovna obveza skladištara "da deponiranu

stvar čuva od štete, a to je dužan činiti po **CJ 60** pažnjom, koja se u poslovnom prometu zahtijeva. Ove se osnovne dužnosti skladištar ne može osloboditi klauzulama o isključenju odgovornosti, nego će se na takve klauzule moći uspješno pozivati samo onda, ako je do štete došlo unatoč tome, što je on primijenio pažnju, na koju je obvezan". U konkretnom slučaju nije opravdan prigovor tuženika, da je do štete došlo zbog elementarnih događaja, za koje je otklonio odgovornost članom 142/6 svoje tarife, jer je do štete došlo zbog propusta, da se iz hladnjaka autobusa ispusti voda, i tako je promjena temperature prouzročila štetu. Sud je smatrao, da se tuženik ne može uspješno pozivati na neznanje, jer znanje o tome, da se hladnjaci autobusa uskladištenih na otvorenom u zimi, kad su niske temperature normalne, moraju isprazniti, ide u red onog minimuma tehničkog znanja, koje se "u vrijeme savremenog tehničkog napretka mora od skladištara zahtijevati". Tuženik je znao, da su autobusi došli vlastitom pogonskom snagom do skladišta, a kako je bio siječan, propust ispražnjenja hladnjaka znači propust dužne pažnje.

E.P.

VIŠI PRIVREDNI SUD N.R.HRVATSKE u Zagrebu

24. VII. 1957. - III. S-1256/56-27.

Vijeće: Rihtman, Brajković, Pallua

Pravna pravila mjerodavna za zastaru odnosno prekluziju - Obostrana krivnja postoji, kad brodovi idu ususret jedan drugome, a ništa odlučno ne poduzimlju za izbjegavanje sudara.

Medju strankama se vodi spor o naknadi štete od sudara. Tuženik je stavio prigovor prekluzije, jer da je tužitelj tužio nakon izmaka 1-mjesečnog roka iz čl. 436 franc. trg. zak.,